

Nr 307

Av fröken **Ljungberg m. fl.**, om rätt för handikappade till särskilda avdrag vid beskattningen.

(Lika lydande med motion nr 275 i Första kammaren)

Förvärvsarbete, genom sjukdom eller lyte handikappade, beviljas endast undantagsvis avdrag för sådana utgifter för inkomstens förvärvande som är hänförliga till deras handikapp. Extra avdrag medges bara om vederbörande har en så låg inkomst att ifrågavarande taxeringsmyndighet anser s. k. nedsatt skatteförmåga föreligga.

Emellertid har de handikappade personer med sådana inkomster att nedsatt skatteförmåga enligt nu rådande restriktiva praxis inte bedömes föreligga extra utgifter på grund av sin invaliditet eller sjukdom. Det gäller bl. a. dem som tvingas använda rullstol i och vid färd till och från arbetet. Därigenom utsätts deras klädespersedlar genom nötning och nedsmutsning för onormalt stort slitage. Även personer, som trots invaliditet inte är beroende av rullstol, men måste använda protes eller stödbandage eller måste röra sig onaturligt, får genom onormalt stort slitage dryga kostnader på klädkontot.

Också i andra hänseenden medför handikapp extra utgifter, och det gäller dessutom inte enbart rörelsehindrade. Som exempel på det senare vill vi nämna en relativt stor grupp människor, nämligen diabetikerna. Deras sjukdom synes visserligen inte direkt försvåra yrkesarbete. Sockersjuk har emellertid stora extrautgifter för kosthållet. Den speciella diet sjukdomen kräver innebär en 40-procentig fördyring jämfört med normalt kosthåll. I de fall — vilket är vanligt då vederbörande förvärvsarbetar — en diabetiker är hänvisad till att äta ute, accentueras fördyringen genom att hon eller han ofta måste särbeställa maträtter för att undvika hälsovådliga måltider.

När det gäller diabetiker förekommer ibland att extra avdrag medges för en del av sjukdomen betingade kostnader för inkomstens förvärvande. Prövning sker i varje särskilt fall, och det eventuella avdraget blir i regel lågt — vanligen 400 till 800 kronor — i förhållande till de verkliga kostnaderna. Därtill sker över viss inkomst avtrappning av avdraget. De olika lokala taxeringsmyndigheterna har olika kriterier vid prövning av de enskilda fallen och således föreligger oenhetlig praxis. De ovan antydda extrautgifterna för handikappade och vissa sjuka personer har ett faktiskt samband med inkomstens förvärvande. Även i övrigt har handikappade kostnader, som är

föranledda av deras sjukdom eller lyte, men eftersom de betraktas som levnadskostnader, beskattas de. Som nämnts erhåller handikappade endast undantagsvis extra avdrag för nedsatt skatteförmåga. Tungt vägande individuella skäl måste föreligga om avdrag skall medges. Den starka restriktivitet som präglar prövningen av avdragsyrkandena är otillfredsställande. En ändring bör därför komma till stånd. Bestämmelserna om de allmänna förutsättningarna för rätt till de här ifrågavarande avdragen i 50 § 2 mom. kommunala skattelagen bör ändras.

Även den ovan berörda oegentligheten i praxis mellan olika lokala taxeringsmyndigheter är oacceptabel och leder oftast till flagrant orättvisa. Behandlingen av ett yrkande blir nämligen beroende av var deklareranten råkar vara bosatt. Det vore således av största värde om sådana konkreta bestämmelser kunde utfärdas varigenom olika taxeringsmyndigheters bedömningsgrunder i detta avseende blir överensstämmande.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att Kungl. Maj:t efter skyndsamt utredning måtte förelägga förslag till lösning *dels av* de handikappades skatteproblem i vad avser rätt till avdrag för av handikappade särskilda kostnader för inkomstens förvärvande, *dels av* frågan om extra avdrag på grund av de handikappades högre levnadskostnader.

Stockholm den 24 januari 1969

Blenda Ljungberg (m) Karin Wetterström (m) Per-Eric Ringaby (m)